

Науково-методичні основи побудови сучасного уроку

- Урок — форма організації навчання, за якої заняття проводить учитель з групою учнів постійного складу, одного віку й рівня підготовки впродовж певного часу й відповідно до розкладу

Урок має такі особливості:

- — є завершеною та обмеженою в часі частиною навчального процесу, під час якого розв'язуються певні навчально-виховні завдання;
- — кожен урок включається в розклад і регламентується в часі та за обсягом навчального матеріалу;
- — на відміну від інших форм організації навчання є постійною формою, що забезпечує систематичне засвоєння учнями знань, умінь і навичок;
- — відвідування уроків обов'язкове для всіх учнів, тому вони вивчають систему знань, поділених поурочно, в певній логіці;
- — є гнучкою формою організації навчання, яка дає змогу використовувати різні методи, організовувати фронтальну, групову та індивідуальну навчальну діяльність учнів;
- — спільна діяльність учителя й учнів, а також спілкування великої сталої групи учнів (класу) створює можливості для згуртування колективу дітей;
- — сприяє формуванню пізнавальних якостей особистості (активності, самостійності, інтересу до знань), а також розумовому розвитку учнів.

У дидактиці існує кілька підходів до класифікації уроків залежно від ознак, узятих за основу

За способами проведення: лекції, уроки-бесіди, уроки-диспути, уроки самостійної роботи учнів тощо.

За етапами навчальної діяльності:

- вступні уроки,
- уроки первинного ознайомлення з матеріалом,
- уроки формування понять, виведення законів і правил,
- уроки застосування знань на практиці,
- уроки повторення й узагальнення матеріалу
- , контрольні уроки,
- комбіновані уроки.

За класифікацією В. Онищука розрізняють такі типи:

- 1) урок засвоєння нових знань;
- 2) урок формування вмінь і навичок;
- 3) урок застосування знань, умінь і навичок;
- 4) урок узагальнення і систематизації знань;
- 5) урок перевірки, оцінювання та корекції знань, умінь і навичок;
- 6) комбінований урок.

Кожен тип уроку має свою структуру

- **тобто склад**
- (з яких елементів
- або етапів складається)

- **послідовність**
- (в якій послідовності ці елементи
- входять у заняття)

- **зв'язок** (як вони пов'язані між собою)

Вдосконалення уроку відбувається за такими аспектами:

- різноманітність видів уроків
- максимальна щільність уроку;
- насиченість уроку різними видами пізнавальної діяльності;
- запровадження самостійної діяльності роботі учнів;
- використання програмованого і проблемного навчання;
- здійснення міжпредметних зв'язків;
- подолання перевантаженості учнів.

Підготовка вчителя до уроку

Попередня підготовка до уроку – вивчення навчальної програми; її пояснювальної записки, змісту самої програми, усвідомлення мети і завдань навчальної дисципліни в цілому та мети і завдань, які вирішує кожна тема.

Безпосередня підготовка до уроку – глибоке продумування кожного його структурного елемента і може відбуватися в такій послідовності:
Формулювання мети і завдань уроку

Головною в роботі вчителя стала проблема зробити навчання цікавим: для учня це означає посильним і успішно-результативним, для вчителя — радісним. Творчо працюючи, він завжди прагне:

- пропонувати посильний рівень вимог відповідно до рівня навченості та наочуваності;
- вчити учнів концентруватися та максимально викладатися в обмежений час;
- дати можливість навіть слабкому учневі отримати високу оцінку;
- створювати умови для свідомого і самостійного вибору учнями рівня засвоєння навчального матеріалу;
- дати можливість сильним учням проявити свої творчі здібності

Готуючись до уроків, учитель повинен дотримуватися таких правил:

- Урок має бути продуманим до дрібниць, щоб його етапи логічно впливали один з одного, а учні розуміли, чому, що і за чим вони роблять на занятті.
- Корисно діяти за принципом «Краще один раз побачити, ніж сто разів почути».
- Учнів потрібно ретельно готувати до усвідомлення теми уроку, а не записувати її наперед.
- На уроці повинно бути цікаво.

Принципи навчання на уроці

Принципи навчання (дидактичні принципи) — певна система основних дидактичних вимог до навчання, дотримання яких забезпечує його ефективність.

- Принцип науковості
- Принцип систематичності та послідовності
- Принцип доступності, дохідливості викладання
- Принцип зв'язку навчання з життям
- Принцип свідомості й активності учнів
- Принцип наочності
- Принцип міцності знань, умінь і навичок
- Принцип індивідуального підходу до учнів
- Принцип емоційності навчання
- Принцип демократизації
- Принцип виховання здорової дитини
- Принцип диференціації навчального процесу
- Принцип оптимізації навчально-виховного процесу
- Принцип нетрадиційності системи навчання

ВИМОГИ ДО СУЧАСНОГО УРОКУ

- Дидактичні вимоги
- Психологічні вимоги уроку
- Гігієнічні вимоги до уроку.
- Вимоги до техніки проведення уроку

Дидактично грамотний урок – це здоров'яорієнтований та здоров'язберігаючий урок

- Чергування видів навчальної діяльності Норма – 4-7 видів за урок
- Різноманітність видів викладання .
Норма – не менше 3-х.
- Наявність фізкультфвлинки та інших оздоровчих заходів під час уроку. Норма – через 15-20 хв.уроку (1-1,5 хв)

УРОК У СИСТЕМІ ОСНОВНИХ МОДЕЛЕЙ НАВЧАННЯ

- модель прямого викладання
- модель кооперативного навчання
- проблемне навчання
- особистісно зорієнтованого навчання
- розвивальних технологіях навчання
- Модульно-розвивальне навчання
- Інтерактивне навчання
- Модель критичного мислення

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

